

+ turisme

Octubre 2017 (dades provisionals)
Data d'actualització: 12/12/17

Observatori del Treball i Model Productiu

L'entrada de passatgers de vols internacionals¹ a Catalunya a l'octubre segueix en la senda de creixement dels últims temps, amb resultats rècords. S'han rebut 1,6 milions de desplaçaments, un 3,2% més interanual, que en termes absoluts s'ha traduït en 49.675 passatgers més. Les entrades augmenten per modalitats de companyies, un 4% en baix cost (42.217 entrades més) i un 1,4% en tradicionals (7.458 més). Els aeroports catalans han rebut un de cada cinc desplaçaments d'escala estatal (20,4%), sent la segona destinació, per darrere de la Comunitat de Madrid. Respecte de les arribades en vols de baix cost, Catalunya conserva la principal posició, i pel que fa a companyies tradicionals, passa a ocupar el quart lloc (26,2% i 14%, respectivament).

L'arribada de passatgers de vols internacionals a Catalunya augmenta un 3,2% respecte d'octubre de 2016.

A l'octubre, s'han rebut a Catalunya 2,1 milions de visitants estrangers, un 12,8% menys que fa un any, sobretot com a conseqüència d'un fort descens dels excursionistes (-28,7%), que representen el 27,6% de les arribades del mes. Així, el 72,4% restant, ha estat desplaçaments de turistes de primera destinació (1,5 milions), un 4,7% menys interanual.

Les característiques dels turistes denoten que quatre de cada cinc desplaçaments han estat sense intermediació (79,3%), disminueixen un 1,9% en termes interanuals, i pel que fa als viatges combinats, el 20,7% restant, es contrauen un 14%. Vuit de cada deu turistes han viatjat per motiu d'oci i vacances (82,7%), un 0,4% menys respecte d'un any enrere. Els viatges de negocis han còpsat el 9,6% dels desplaçaments del mes i es redueixen intensament (-36,4%). Pel que fa als desplaçaments per altres qüestions, el 7,6% restant, constitueixen l'únic motiu on augmenta l'afluència (+14,1%). Quant a l'allotjament, dos de cada tres turistes han elegit establiments hotelers i similars (68,1%); tot seguit, habitatges gratuïts (17,2%); habitatges de lloguer (10,1%), i en darrer terme, el 4,6% restant, altres modalitats. L'afluència per tipus d'establiment es contrau en termes globals, llevat en els hotelers i similars, que augmenta un 0,5% interanual.

Es redueix el flux de turistes estrangers, tanmateix, la despesa i l'estada mitjana augmenten.

El desemborsament del turisme estranger s'eleva a 1.540 milions d'euros, un 4,9% més que fa un any. Les despeses sense intermediar han còpsat el 88,5% del desemborsament del mes (1,4 milions d'euros, un 6,6% més que un any abans), i per partides, el transport internacional conjuntament amb les activitats han aportat la meitat (49,6%). Els resultats interanuals denoten un ascens de les despeses en allotjament, manutenció i transport internacional, aquesta última és la que creix més intensament; en canvi, es contrauen les destinades a activitats i altres. Pel que fa a la quantia en viatges combinats, l'11,5% restant, disminueix un 6,1%.

Les despeses mitjanes ascendeixen a 1.033 euros per viatge, un 10,1% més que l'octubre de 2016, i 187 euros per turista i dia, amb un ascens del 6,8%. L'estada mitjana ha estat de 5,5 pernотacions per viatge, s'allarga un 3,1% respecte d'un any enrere.

En relació amb el turisme estranger, Catalunya es posiciona la primera destinació de l'Estat, amb el 20,5% de les arribades del mes, tot i el descens que han experimentat, i

¹ L'operació de Companyies de Baix Cost (CBC) de Turespaña recull les arribades de passatgers mitjançant via aèria procedents d'un aeroport de fora de l'Estat espanyol. Això comporta que es comptabilitzin passatgers residents a l'estranger, però també passatgers residents a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol, que arriben en aquests vols procedents d'una destinació estrangera.

el 19,8% de la despesa total. S'han realitzat 1,7 milions d'etapes² en els viatges a Catalunya, un 2,9% menys que un any abans; amb 8,1 milions de pernотacions en el conjunt d'aquestes etapes en tot tipus d'allotjaments³, un 0,1% més interanual. Catalunya ha còpsat el 20,1% de les etapes i el 15,1% de les pernотacions del conjunt de l'Estat.

Catalunya, principal destinació de l'Estat pel que fa a arribades i despesa total del turisme estranger, i quarta quant a pernотacions en el conjunt de les etapes del viatge.

Principals mercats emissors per arribades i/o despesa total

L'activitat turística del turisme alemany a Catalunya es contrau en termes globals respecte d'octubre de 2016, llevat la despesa mitjana per viatge.

L'arribada de turistes francesos experimenta un important descens interanual, tot i així conserva la seva posició de principal emissor, amb el 19,7% de les entrades del mes. Pel que fa a la despesa total, tot i que també es contrau, el mercat gal es manté en segon lloc (10,1%). El desemborsament mitjà per viatge i dia disminueix i per turista creix intensament.

El flux del turisme italià augmenta en termes globals respecte d'octubre de 2016, sobretot la despesa total (+19,1%). Tan sols la despesa mitjana per viatge i dia es contrau.

L'activitat del turisme neerlandès denota un comportament desigual. Mentre les arribades s'incrementen intensament (+40%), i la despesa total i mitjana per turista i dia també creixen, el desemborsament mitjà per viatge disminueix.

El mercat britànic es manté com a segon emissor de turistes i tercer en despesa total. La seva activitat turística es contrau de manera generalitzada.

A l'octubre, l'afluència de turistes russos a Catalunya disminueix un 2,9% en relació amb un any abans, passant a ser el novè mercat emissor.

El flux i despesa mitjana per viatge i dia del turisme nòrdic es contrauen, en canvi, la despesa total i el desemborsament mitjà per turista creixen. Registra una de les despeses mitjanes per viatge més elevades del mes (1.042 euros).

El turisme estatunidenc ocupa la quarta posició en emissió de turistes i es manté com a principal pel que fa a la despesa total. Ambdues variables, conjuntament amb el desemborsament mitjà per turista i dia augmenten intensament. Només la despesa mitjana per viatge es redueix. Registra les despeses mitjanes més elevades d'octubre (1.466 euros per turista i 362 euros per viatge i dia).

² Una etapa és cada una de les parades amb pernотació del viatge. Un viatge tindrà tantes etapes com destinacions intermèdies en les que s'hagi pernотat com a mínim una nit.

³ Establiments hotelers, de càmping, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic, habitatges propis, habitatges de familiars o amics,...

Ocupació en els establiments turístics d'allotjament⁴

Els establiments d'allotjament turístic de Catalunya han rebut en conjunt 1,9 milions de viatgers, un 3,5% menys que l'octubre de 2016, amb 5,7 milions de pernотacions i una contracció de l'1,7% interanual. En valors absoluts, aquests descensos s'han traduït en 70.803 viatgers i 97.610 pernотacions menys que un any enrere.

La distribució del flux es concentra en els establiments hotelers, que han rebut el 80,6% de les pernотacions del mes; seguits dels càmpings (9,8%); apartaments turístics (6,8%); albergs (1,5%) i, en darrer lloc, establiments de turisme rural (1,3%). L'aflluència per modalitats creix en relació amb els càmpings i albergs, en canvi, es contrau pel que fa als establiments hotelers, de turisme rural i apartaments turístics.

Quant al flux per mercats, els descensos interanuals són generalitzats, tan sols les pernотacions del turisme resident català creixen. Les xifres denoten l'hegemonia del mercat estranger, que aporta dues de cada tres pernотacions (3,9 milions: 68,8% del total). En segona posició, hi ha el turisme resident català, amb 1,2 milions d'estades (20,8%) i, finalment, el resident de la resta de l'Estat, amb 589.852 pernотacions (10,4%).

El flux en els allotjaments turístics de Catalunya evoluciona de manera desigual. Creix en relació amb els càmpings i albergs, tanmateix, es contrau en la resta.

El mercat estranger constitueix el principal emissor, amb el 68,8% de les estades del mes.

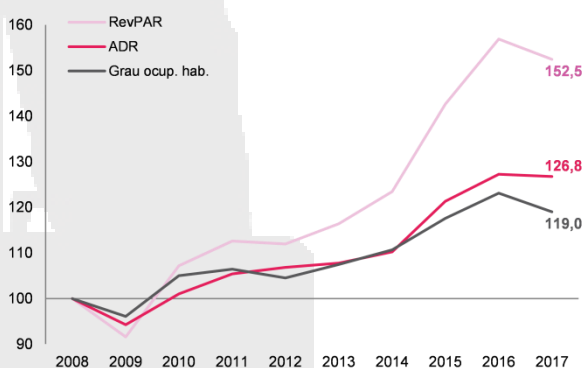
Evolució de la rendibilitat en els establiments hotelers

En el gràfic següent s'aprecia l'evolució de la rendibilitat en els establiments hotelers catalans (RevPAR: ingressos mitjans per habitació disponible) respecte de l'evolució dels preus (ADR: tarifa mitjana diària per habitació ocupada) i el grau d'ocupació per habitació, a partir de la construcció de números índex en base l'any 2008.

La rendibilitat hotelera d'octubre en els allotjaments catalans ascendeix a 63,2 euros per habitació disponible, un 2,8% menys que fa un any, i 93,4 euros per habitació ocupada, amb un descens interanual del 0,4%. Com denota el gràfic adjunt, la rendibilitat del parc hotelier es duplica respecte de fa nou anys (+52,5%), i d'acord amb la informació disponible, aquest ascens està impulsat en major mesura per un augment dels preus que de l'ocupació (ADR: +26,8% i grau d'ocupació per habitació: +19% amb relació l'octubre de 2008).

Cat – Índex de rendibilitat, preus i grau d'ocupació en establiments hotelers (base 2008)

Octubre de cada any

Gràfic elaborat per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de l'Enquesta d'ocupació hotelera de l'INE (IRSH i EOH)

⁴ Establiments hotelers, de càmping, turisme rural, apartaments turístics i albergs.

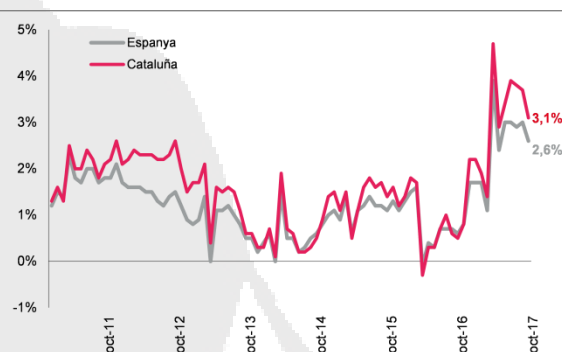
Índex de preus al consum en la rúbrica de turisme i hostaleria, i els subgrups de paquet turístic⁵ i serveis d'allotjament⁶

L'Índex de preus al consum (IPC)⁷ és una mesura estadística, que quantifica l'evolució de preus dels béns i serveis de consum, adquirits per les llars residents.

Els preus dels productes i serveis relacionats amb el turisme i l'hostaleria s'incrementen respecte d'octubre de 2016. L'ascens a Catalunya s'eleva al 3,1% i a escala estatal ha estat del 2,6%. Tanmateix, els preus es desacceleren respecte de setembre, quan els creixements interanuals foren del 3,7% en el cas de Catalunya, i del 3% en el conjunt de l'Estat.

Cat – Var. interanual de l'IPC en el turisme i l'hostaleria (en %). Base 2016=100

Gener de 2011 a octubre de 2017

Gràfic elaborat per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de l'IPC de l'INE

Els preus dels viatges combinats⁸ s'incrementen un 7,1% en relació amb l'octubre de 2016, i es desacceleren respecte d'un mes enrere (setembre: +8,8%). Quant als serveis d'allotjament, els preus augmenten en termes interanuals, un 6% a Catalunya i un 5,8% en el conjunt de l'Estat. Tanmateix, es desacceleren en general respecte de setembre, quan l'ascens va ser del 6,2% a Catalunya i del 6,4% a escala estatal.

Cat i Esp - Var. interanual de l'IPC en el paquet turístic⁸ (esquerra) i els serveis d'allotjament (dreta) (en %). Base 2016=100

Gener de 2011 a octubre de 2017

Gràfics elaborats per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de l'IPC de l'INE

A Catalunya, els preus en el gruix del turisme i l'hostaleria, els viatges combinats i els serveis d'allotjament es desacceleren.

⁵ Comprèn els paquets turístics tant nacionals, com internacionals.

⁶ Hotels, hostals, pensions i serveis d'allotjament similars.

⁷ L'INE no publica l'IPC harmonitzat per comunitats autònomes en relació amb la rúbrica de turisme i hostaleria, ni pels subgrups de paquet turístic i serveis d'allotjament.

⁸ Els paquets turístics, viatges organitzat o viatges combinats es venen en exclusiva en agències de viatges i els elaboren els operadors turístics i agències majoristes-minoristes. Les variacions interanuals de l'IPC de Catalunya i Espanya en relació amb els paquets turístics són coincidents, perquè són articles de recollida centralitzada.

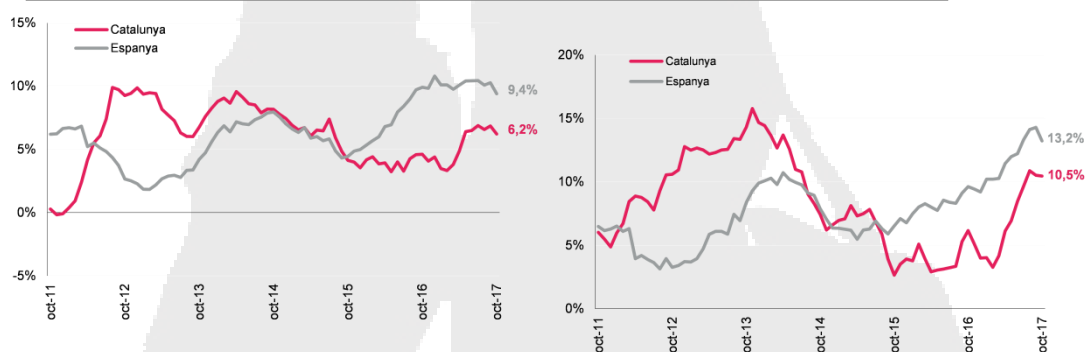
Valoracions de tendència

Les dades de tendència (dades acumulades de 12 mesos) denoten una desacceleració en el ritme de creixement de l'arribada de turistes estrangers, tant a Catalunya com a escala estatal. Tanmateix, quant a la despesa total, la destinació catalana no experimenta canvis en relació amb el període acumulat d'un mes abans, quan en el conjunt de l'Estat es desaccelera. Durant el període acumulat de novembre de 2016 a octubre de 2017, les entrades a Catalunya augmenten un 6,2% i la despesa un 10,5% interanual. A escala estatal, els ascensos han estat més intensos que a Catalunya (+9,4% i +13,2%, respectivament).

Les dades acumulades del turisme estranger dels darrers dotze mesos, denoten per a Catalunya una desacceleració en el ritme de creixement de les arribades i un estancament pel que fa a la despesa.

Cat i Esp - Var. interanual de turistes estrangers (esquerra) i despesa total (dreta) (en %)

Octubre de 2011 a octubre de 2017 (acumulat de 12 mesos)

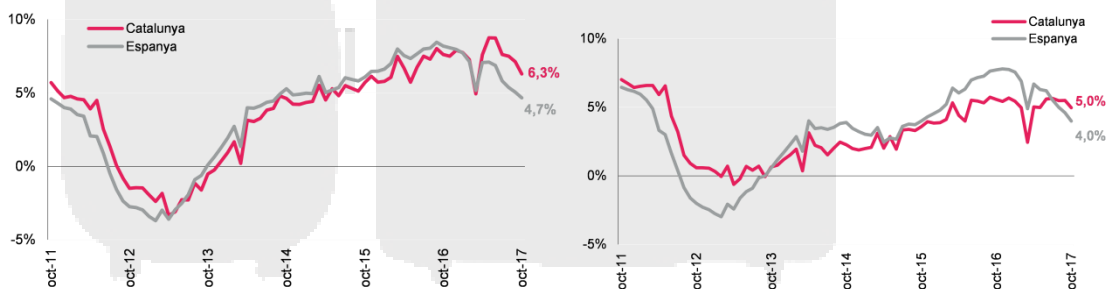
Gràfics elaborats per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de Frontur i Egatur de Turesspaña i l'INE

Quant al conjunt dels allotjaments turístics (hotelers, de càmping, turisme rural i apartaments turístics)⁹, els gràfics denoten desacceleracions globals d'afluència, tant en els establiments catalans com en els del conjunt de l'Estat. Les dades acumulades de tendència de novembre de 2016 a octubre de 2017 mostren que el flux a Catalunya augmenta en termes interanuals, un 6,3% els viatgers i un 5% les pernотacions. La comparativa a escala estatal revela augments més intensos a Catalunya que en el conjunt estatal.

El flux en els allotjaments turístics es desaccelera en termes globals.

Cat i Esp - Var. interanual de viatgers (esquerra) i pernотacions (dreta) en establiments turístics d'allotjament (hotelers, de càmping, turisme rural i apartaments turístics) (en %)

Octubre de 2011 a octubre de 2017 (acumulat de 12 mesos)

Gràfics elaborats per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les Enquestes d'ocupació en establiments hotelers, de càmping, turisme rural i apartaments turístics de l'INE

⁹ L'any 2014 l'INE va posar en marxa l'Enquesta d'ocupació en albergs i, per tant, la sèrie no es prou llarga per poder-los incloure en els gràfics.

ANNEX

Taula 1

Catalunya – Arribada de turistes estrangers de primera destinacions i despeses per país d'origen

Octubre de 2017

	Turistes			Despesa total			Despesa mitjana en euros			
	Valor	% distrib.	% Var. interan.	Milions d'euros	% distrib.	% Var. interan.	Turista ⁽¹⁾	% Var. interan.	Diària ⁽²⁾	% Var. interan.
Alemanya	123.128	8,3%	-12,2%	95	6,2%	-11,1%	770	1,2%	130	-2,4%
Bèlgica	32.373	2,2%	36,1%	27	1,8%	-5,8%	864	-2,8%	163	13,7%
França	292.847	19,7%	-26,3%	156	10,1%	-11,3%	534	20,4%	90	-10,6%
Irlanda	21.132	1,4%	-7,4%	-	-	-	-	-	-	-
Itàlia	81.519	5,5%	9,1%	61	4,0%	19,1%	749	9,2%	113	-17,5%
Països Baixos	63.853	4,3%	40,0%	43	2,8%	7,1%	760	-12,9%	174	8,8%
Portugal	9.664	0,6%	-66,2%	-	-	-	-	-	-	-
Regne Unit	161.118	10,8%	-11,6%	112	7,2%	-15,1%	692	-4,0%	124	-16,3%
Suïssa	51.888	3,5%	115,7%	56	3,7%	52,3%	788	9,9%	144	12,3%
Rússia	35.559	2,4%	-2,9%	-	-	-	-	-	-	-
Països nòrdics ⁽³⁾	76.339	5,1%	-2,4%	80	5,2%	4,2%	1.042	6,8%	161	-6,0%
Resta d'Europa ⁽⁴⁾	172.426	11,6%	-3,1%	145	9,4%	-25,7%	817	-11,2%	203	27,4%
Estats Units	87.125	5,8%	16,9%	157	10,2%	46,4%	1.466	-5,3%	362	24,2%
Resta d'Amèrica	109.203	7,3%	25,4%	167	10,8%	10,2%	1.857	-8,2%	227	-1,6%
Resta del món	171.695	11,5%	1,7%	375	24,4%	22,2%	1.978	3,9%	424	25,4%
Total	1.489.870	100,0%	-4,7%	1.540	100,0%	4,9%	1.033	10,1%	187	6,8%

⁽¹⁾ Despesa mitjana per turista: despesa total dels turistes/nombre total de turistes⁽³⁾ Països nòrdics: Dinamarca, Finlàndia, Noruega i Suècia

Dades provisionals a partir de gener de 2017

Font: Frontur i Egatur de l'INE

⁽²⁾ Despesa mitjana diària: despesa total dels turistes/nombre total de pernoctacions⁽⁴⁾ Resta d'Europa: en el cas de les despeses inclou Irlanda i Portugal

Taula 2

Catalunya – Ocupació en establiments hotelers i extra hotelers per mercat d'origen

Octubre de 2017

	Viatgers				Pernoctacions			Estada mitjana	Grau ocup. ⁽¹⁾	
	Valor	% distrib.	Var. interanual		Valor	% distrib.	Var. interanual			
			Absoluta	Relativa			Absoluta			Relativa
Catalans	360.577	18,5%	-14.861	-4,0%	681.643	12,0%	-16.455	-2,4%	1,9	-
Resta de l'Estat	230.668	11,8%	-22.038	-8,7%	509.740	9,0%	-8.376	-1,6%	2,2	-
Estrangers	1.063.095	54,6%	-39.758	-3,6%	3.367.655	59,5%	-101.419	-2,9%	3,2	-
Total hotelers	1.654.341	85,0%	-76.656	-4,4%	4.559.039	80,6%	-126.248	-2,7%	2,8	67,3%
Catalans	105.422	5,4%	11.631	12,4%	308.523	5,5%	53.723	21,1%	2,9	-
Resta de l'Estat	3.771	0,2%	326	9,5%	17.384	0,3%	2.495	16,8%	4,6	-
Estrangers	36.231	1,9%	3.222	9,8%	229.157	4,0%	-13.390	-5,5%	6,3	-
Total càmpings	145.424	7,5%	15.179	11,7%	555.064	9,8%	42.829	8,4%	3,8	35,9%
Catalans	27.275	1,4%	-5.525	-16,8%	59.186	1,0%	-8.691	-12,8%	2,2	-
Resta de l'Estat	1.397	0,1%	581	71,2%	3.924	0,1%	2.163	122,8%	2,8	-
Estrangers	4.315	0,2%	1.774	69,8%	12.140	0,2%	3.835	46,2%	2,8	-
Total tur.rural	32.987	1,7%	-3.169	-8,8%	75.251	1,3%	-2.693	-3,5%	2,3	16,9%
Catalans	20.631	1,1%	-3.518	-14,6%	87.711	1,5%	-3.331	-3,7%	4,3	-
Resta de l'Estat	11.165	0,6%	-824	-6,9%	55.127	1,0%	-4.259	-7,2%	4,9	-
Estrangers	45.630	2,3%	-2.740	-5,7%	242.562	4,3%	-4.270	-1,7%	5,3	-
Total apartam.	77.426	4,0%	-7.081	-8,4%	385.400	6,8%	-11.860	-3,0%	5,0	40,3%
Catalans	19.600	1,0%	4.319	28,3%	37.980	0,7%	7.787	25,8%	1,9	-
Resta de l'Estat	1.501	0,1%	-1.225	-44,9%	3.677	0,1%	-2.999	-44,9%	2,4	-
Estrangers	15.748	0,8%	-2.170	-12,1%	42.677	0,8%	-4.427	-9,4%	2,7	-
Total albergs	36.849	1,9%	924	2,6%	84.335	1,5%	362	0,4%	2,3	44,8%
Catalans	533.505	27,4%	-7.954	-1,5%	1.175.043	20,8%	33.033	2,9%	2,2	-
Resta de l'Estat	248.502	12,8%	-23.180	-8,5%	589.852	10,4%	-10.976	-1,8%	2,4	-
Estrangers	1.165.019	59,8%	-39.672	-3,3%	3.894.191	68,8%	-119.671	-3,0%	3,3	-
Total	1.947.027	100,0%	-70.803	-3,5%	5.659.089	100,0%	-97.610	-1,7%	2,9	-

⁽¹⁾ El grau d'ocupació fa referència a les habitacions en els establiments hotelers, parcel·les pels càmpings, habitacions en el turisme rural, apartaments en els apartaments turístics i places en els albergs

Com a conseqüència de l'arrodoniment que fa l'INE per calcular els valors estimats per mercats, la suma pot no ser exactament equivalent al total, però les diferències són, en tot cas, mínimes

Dades provisionals a partir de gener de 2017

Font: Enquestes d'ocupació en establiments hotelers, de càmping, turisme rural, apartaments turístics i albergs de l'INE